Pierwsza Ławka · zestaw działowy · zp · liceum i technikum

Dział 3

Edukacja

Szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty, uczenie się, oceny i egzaminy; kolokacje (take/pass/fail an exam, make progress), czasowniki modalne: obowiązek, zakaz, pozwolenie, brak konieczności (must, have to, mustn't, don't have to, needn't, be allowed to); pytanie o pozwolenie; słuchanie (kontekst i szczegóły) i czytanie ze zrozumieniem, e-mail. Dziewięć kart: słownictwo i gramatyka z wzorcowymi odpowiedziami, ćwiczenia, zadania typu maturalnego, dwie kartkówki (A i B) i sprawdzian (A i B) – z kluczem i zasadami oceniania. Nagranie MP3 i transkrypcje w zestawie.

Język angielski | klasa 1 LO i technikum | Dział 3 | zakres podstawowy (ZP)

	Karta	Rodzaj	Poziom	Zadania
1	**Edukacja – najważniejsze wiadomości** Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi	Najważniejsze wiadomości	ZP	3 zad. · 11 pkt
2	**Edukacja – ćwiczenia** Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu	Ćwiczenia	ZP	6 zad. · 24 pkt
3	**Edukacja – zadania typu maturalnego** Polecenia i punktacja jak na maturze 2027	Zadania typu maturalnego	ZP	6 zad. · 29 pkt
4	**Kartkówka 1: Szkoła i uczenie się – grupa A** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
5	**Kartkówka 1: Szkoła i uczenie się – grupa B** 15 minut · 11 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 11 pkt
6	**Kartkówka 2: Obowiązek, zakaz, pozwolenie – grupa A** 15 minut · 10 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 10 pkt
7	**Kartkówka 2: Obowiązek, zakaz, pozwolenie – grupa B** 15 minut · 10 pkt	Kartkówka	ZP	3 zad. · 10 pkt
8	**Sprawdzian: Edukacja – grupa A** 45 minut · 33 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 33 pkt
9	**Sprawdzian: Edukacja – grupa B** 45 minut · 33 pkt	Sprawdzian	ZP	8 zad. · 33 pkt
10	**Transkrypcje nagrań** Rozdaj po wysłuchaniu nagrań	Ćwiczenia	ZP	1 zad. · 0 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1: słownictwo tematyczne w tabelach, gramatyka w pigułce i wzorcowe rozwiązania z komentarzem – od niej warto zacząć.
- Karta 2 to ćwiczenia na tekstach (i nagraniu), karta 3 – zadania w formule matury 2027 (polecenia i punktacja jak w arkuszach CKE).
- Karty 4–7 to dwie kartkówki po 15 minut (słownictwo, gramatyka), każda w grupach A i B. Karty 8–9 to sprawdzian (45 minut) w grupach A i B – te same typy zadań i punktacja, inne treści.
- Klucz zawiera odpowiedzi z akceptowanymi wariantami i zasady oceniania w stylu CKE.
- Osobny plik „Powtórka" zbiera słownictwo, reguły, typowe błędy i test „Sprawdź się".
- Gdzie w pliku MP3: 1 – 0:10 (całość 3:04).

Oznaczenia

ZP	zakres podstawowy
ZR	zakres rozszerzony (treści tylko dla ZR)
(0–2 pkt)	liczba punktów możliwych do zdobycia za zadanie
Zadanie 4.1.	wiązka zadań do wspólnego materiału źródłowego
Jak to sprawdza CKE	typ zadania i typowy błąd ze sprawozdań CKE
Na maturze	wymagania z podstawy programowej, których dotyczy temat

Wymagania z podstawy programowej (Dz.U. 2024 poz. 1019)

- **P I.3** edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
- **P II.4** określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- **P II.5** znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- **P III.1** określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- **P III.4** znajduje w tekście określone informacje;
- **P V.10** przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady);
- **P VII.3** uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz lub ankietę);
- **P VII.10** pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- **P VIII.2** przekazuje w języku obcym nowożytnym lub języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
- **P XIII** Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).
- **P XIV** Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Materiał oryginalny – nie jest kopią materiałów CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO i technikum (Dz.U. 2018 poz. 467 w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 1019), wariant III.1.P (zakres podstawowy, B1, B1+ w rozumieniu) i III.1.R (zakres rozszerzony, B2, B2+ w rozumieniu). Wymagania: III.1.P: I.3; II.4, II.5; III.1, III.4; V.10; VII.3, VII.10; VIII.2; XIII; XIV. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Edukacja – najważniejsze wiadomości

Słownictwo, gramatyka w pigułce, wzorcowe odpowiedzi

ZP KARTA 1/10

Imię i nazwisko: Klasa: Data: Wynik: ..... / 11 pkt

Najważniejsze wiadomości · 11 pkt

Przypomnij sobie

Szkoła i ludzie	Pomieszczenia	Przedmioty
primary / secondary school, state / private school, boarding school; head teacher, form tutor, classmate, school counsellor	staffroom, school office, canteen, gym, science lab, library, corridor, locker	maths, Polish, chemistry, physics, biology, history, geography, PE, IT, art, music

Kolokacja	Znaczenie
take / sit an exam	przystępować do egzaminu (nie *write an exam*)
pass / **fail** an exam	zdać / oblać (*pass* ≠ „przystępować”!)
revise for a test, **get** a good mark	powtarzać do sprawdzianu, dostać dobrą ocenę
make progress, **make** a mistake	robić postępy, popełnić błąd
hand in an essay, **catch up on** lessons	oddać wypracowanie, nadrobić zaległości
skip classes, **drop out** of school	opuszczać lekcje, rzucić szkołę

Znaczenie	Teraźniejszość	Przeszłość
obowiązek	**must** / **have to** + bezokolicznik	**had to**
zakaz	**mustn’t**, **can’t**, **aren’t allowed to**	**couldn’t**, **wasn’t / weren’t allowed to**
brak konieczności	**don’t have to**, **needn’t**	**didn’t have to**, **didn’t need to**
pozwolenie	**can**, **are allowed to**	**could**, **was / were allowed to**

- **Must czy have to?** *Must* – obowiązek, który narzuca mówiący, albo zasada pisana (regulamin, napis): *I must start revising. Students must show their ID. Have to* – obowiązek z zewnątrz (przepisy, plan lekcji): *We have to be at school at 7.45. Must* nie ma formy przeszłej ani przyszłej: *had to, will have to*. W pytaniach i przeczeniach zwykle *do / does / did + have to*: *Do we have to wear a uniform?*
- **Najważniejsza różnica: mustn’t ≠ don’t have to.** *You mustn’t use your phone during the test.* = nie wolno (zakaz). *You don’t have to / needn’t come early.* = nie musisz (możesz, ale nie trzeba). Po *needn’t* – bezokolicznik bez *to*: *You needn’t bring* (nie *needn’t to bring*).
- **Pytanie o pozwolenie i odpowiedzi (VII.10).** *Can I…? / Could I…? / May I…?* (najgrzeczniej) *Is it OK if I…? / Do you mind if I…?* Zgoda: *Sure, go ahead. / Of course you can.* Odmowa: *I’m afraid not. / Sorry, you can’t.* Uwaga: *Do you mind if I open the window? – No, not at all.* znaczy „proszę bardzo” (nie przeszkadza mi).
- **Strategia na maturze – kontekst wypowiedzi (II.4).** Pytania o miejsce, uczestników, formę lub cel rozwiązujesz z kilku sygnałów, nie z jednego słowa. Słowo z opcji (np. *library*) może paść w nagraniu w innym kontekście – to dystraktor. Przy szczegółach (II.5) przeczytaj pytania przed nagraniem i podkreśl, czego szukasz: liczby, miejsca, osoby.

Przykłady z rozwiązaniem

> **Przykład 1. Uzupełnij: *You ___ bring a calculator – we’ve got enough for everyone.* (mustn’t / don’t have to)**
>
> **don’t have to** – nie ma takiej potrzeby, ale też nie ma zakazu. *Mustn’t* oznaczałoby, że przyniesienie kalkulatora jest zabronione.

Przykład 2. **Transformacja (limit 4 wyrazy): *It was necessary for us to wear a tie.* (HAD) *We ___ a tie.***

had to wear – przeszłość od *must / have to* to *had to*. Forma *musted* nie istnieje.

Przykład 3. **Minidialog: *X: Do you mind if I sit here? Y: ___* A. Yes, please sit down. B. No, not at all. C. No, you mustn't.**

B – na *Do you mind if…?* zgoda brzmi *No, not at all* („nie mam nic przeciwko"). A wyraża w praktyce sprzeciw, a C jest nielogiczne.

Przykład 4. **Słuchanie (II.4): *Where are the speakers?* W nagraniu: *„Your card's ready… you'll need it to get into the library".* Opcje: A. library B. school office**

B – uczeń odbiera legitymację i pyta o zasady; *library* pada tylko jako miejsce, do którego karta będzie potrzebna.

Zadania

Zadanie 1. (0–4 pkt) ..... / 4

Dopasuj czasowniki (1–4) do wyrazów (a–d), tak aby powstały kolokacje.

1. take	a) your essay
2. make	b) the lessons you missed
3. hand in	c) an exam
4. catch up on	d) progress

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 2. (0–4 pkt) ..... / 4

Wybierz właściwą formę.

1. You (mustn't / don't have to) cheat in tests.
2. Tomorrow is a day off, so we (mustn't / don't have to) get up early.
3. Last year we (must / had to) learn forty poems!
4. (Are we allowed / Do we allow) to use dictionaries?

Zadanie 3. (0–3 pkt) ..... / 3

Uzupełnij nazwy miejsc w szkole.

1. Teachers have a break and drink coffee in the s____.
2. We do experiments in the science l____.
3. You can buy lunch in the c____.

PIERWSZA ŁAWKA

Edukacja – ćwiczenia

Ćwiczę słownictwo, gramatykę i umiejętności z działu

ZP

KARTA 2/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 24 pkt

Ćwiczenia · 24 pkt

Zadanie 1. (0–5 pkt)

Przeczytaj wpis z bloga i wykonaj zadania.

Rules I didn't expect

When I arrived at my exchange school in Leeds, I expected a lot of strict rules. In fact, there were fewer than at home – but the ones they had were taken very seriously.

The biggest surprise was phones. We were allowed to bring them, but we had to put them in our lockers before the first lesson. Nobody checked, yet nobody broke the rule. At my school in Toruń we can keep phones in our bags, and some people secretly text during lessons.

Another difference was the timetable. Lessons lasted an hour, not forty-five minutes, and we didn't have to change classrooms – the teachers came to us. On the other hand, I had to choose only four subjects, which felt strange after studying more than ten.

What I liked most was that students could stay in the library until six and get help with homework from older students. I wish we had something like that here.

Maja, 16, blog Maja Abroad – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. Maja's exchange school had more rules than her school in Poland.	T	F
2. Students in Leeds weren't allowed to bring phones to school.	T	F
3. In Leeds Maja studied fewer subjects than in Poland.	T	F
4. Maja would like her Polish school to offer afternoon help in the library.	T	F

Zadanie 1.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Wyjaśnij po polsku, co zaskoczyło Maję w zasadzie dotyczącej telefonów. Odpowiedz jednym–dwoma zdaniami.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 2. (0–5 pkt) ..... / 5

Uzupełnij zdania wyrażeniami: *must, mustn't, don't have to, had to, are allowed to*. Każde wyrażenie wykorzystaj raz.

1. Students _____ run in the corridors – it's dangerous.
2. We _____ wear a uniform, so I wear jeans every day.
3. In primary school I _____ wear slippers in the classroom.
4. Sixth-formers _____ leave the school at lunchtime.
5. I _____ remember to bring my ID tomorrow – there's a trip.

PIERWSZA ŁAWKA

Zadanie 3. (0–3 pkt) ..... / 3

Przekształć zdania, używając wyrazu w nawiasie. Zachowaj znaczenie.

1. It isn't necessary to print the essay. (needn't) → You _____ the essay.
2. Students can't eat in the library. (allowed) → Students _____ eat in the library.
3. It was necessary for me to retake the test. (had) → I _____ the test.

Zadanie 4. (0–4 pkt) ..... / 4

Dopasuj napisy w szkole (1–4) do ich znaczenia (a–d).

1. NO FOOD OR DRINK IN THE LAB	a) You mustn't talk here now.
2. VISITORS MUST SIGN IN AT RECEPTION	b) You can't have a snack here.
3. SILENCE – EXAM IN PROGRESS	c) You have to take your things home before the holidays.
4. LOCKERS MUST BE EMPTIED BY 30 JUNE	d) Guests have to write their names when they arrive.

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 5. (0–3 pkt) ..... / 3

Uzupełnij pytania o pozwolenie i odpowiedzi.

1. _____ I borrow your notes? – Sure, go ahead.
2. Do you _____ if I open the window? – No, not at all.
3. Is it OK _____ I hand in the essay on Monday? – I'm afraid not.

Zadanie 6. (0–4 pkt) ..... / 4

Twoja klasa zakłada klub filmowy. Napisz po angielsku cztery zasady klubu: jeden obowiązek, jeden zakaz, jedną rzecz, której nie trzeba robić, i jedną, na którą jest pozwolenie.

Miejsce na odpowiedź

PIERWSZA ŁAWKA

Edukacja – zadania typu maturalnego

Polecenia i punktacja jak na maturze 2027

ZP KARTA 3/10

Imię i nazwisko: Klasa: Data: Wynik: ..... / 29 pkt

Zadania typu maturalnego · 29 pkt

Zadanie 1. (0–3 pkt)

Przeczytaj trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl A, B, C albo D.

School notices and messages

Text 1

Year 11 students: the chemistry test planned for Friday has been moved to next Wednesday because of the school trip. You don't need to bring calculators – they will be provided. Revision materials are on the school website.

Text 2

Hi Kasia, I'm off sick today. Could you take photos of the maths notes for me? Mr Walczak said we must hand in our projects by Thursday, right? I've almost finished mine, but I'm not sure about the last part. Thanks! Wiktor

Text 3

LANGUAGE CAFÉ – every Tuesday after lessons, room 14. Practise English, Spanish or German with students from our partner schools online. Beginners welcome! You don't have to sign up – just come along. Please bring headphones.

Ogłoszenia i wiadomości – teksty własne

Zadanie 1.1. (0–1 pkt) ..... / 1

Text 1. Students who are taking the chemistry test

A. will write it on Friday.

B. have to bring their own calculators.

C. can find materials to help them online.

D. must go on the school trip first.

Zadanie 1.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Text 2. Wiktor wrote the message to

A. complain about his maths teacher.

B. tell Kasia that the deadline has changed.

C. ask for help with the lessons he is missing.

D. offer to help Kasia with her project.

Zadanie 1.3. (0–1 pkt) ..... / 1

Text 3. Which is true about the Language Café?

A. It is only for advanced students.

B. Students need to register before they come.

C. It takes place on Tuesday mornings.

D. Students will talk to people from other schools.

Zadanie 2. (0–4 pkt)

Posłuchaj nagrania 1. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl A, B albo C.

Zadanie 2.1. (0–1 pkt) ..... / 1

Where does the conversation take place?

A. In a classroom.

B. In the school office.

C. In the library.

Zadanie 2.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Olek needs his student card to

A. borrow books and buy food.

B. leave the school at lunchtime.

C. take part in PE lessons.

Zadanie 2.3. (0–1 pkt) ..... / 1

What does the woman say about clothes?

A. Sixth-formers must wear a uniform.

B. Students can wear tracksuits all day.

C. Students can choose their clothes but should look smart.

Zadanie 2.4. (0–1 pkt) ..... / 1

Where should Olek leave his bike?

A. By the main gate.

B. Next to reception.

C. Behind the gym.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Przeczytaj krótkie rozmowy. W każdej brakuje jednej wypowiedzi albo jej części. Wybierz opcję, dzięki której rozmowa będzie logiczna i spójna. Zakreśl A, B albo C.

Zadanie 3.1. (0–1 pkt) ..... / 1

X: Do you mind if I use your charger?

Y: _____

A. Yes, of course you can.

B. No, you aren't.

C. No, not at all. Here you are.

Zadanie 3.2. (0–1 pkt) ..... / 1

X: _____

Y: I'm afraid not. The office closes at three.

A. Can I collect my certificate after four?

B. Where is the office?

C. Who works in the office?

Sprawdzian: Edukacja – grupa A

45 minut · 33 pkt

ZP KARTA 8/10

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 33 pkt

Sprawdzian · 33 pkt

Zadanie 1. (0–4 pkt)

Przeczytaj tekst. Zaznacz, które zdania są zgodne z jego treścią.

My first week at secondary school

In my first week at secondary school I made every possible mistake. On Monday I went to the wrong room for chemistry and sat through ten minutes of a French lesson before I realised. On Tuesday I forgot my PE kit, so I had to do the lesson in borrowed shorts that were far too big.

The worst moment came on Thursday. We had a short maths test and I didn't know that we weren't allowed to use calculators. The teacher took mine away and I had to do all the sums in my head. I got a C, which I thought was a disaster.

Now, two years later, I laugh about it. That week taught me to read the rules before I start anything – and to always pack my bag the night before.

Igor, 17 – tekst własny

Zadanie 1.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Zaznacz, które zdania są zgodne z treścią tekstu (T – True), a które nie (F – False).

1. On Monday Igor missed his chemistry lesson completely.	T	F
2. Igor's PE shorts were the wrong size.	T	F
3. Igor knew that calculators weren't allowed in the test.	T	F
4. Igor was happy with his maths mark at that time.	T	F

Zadanie 2. (0–2 pkt)

Na podstawie tekstu z zadania 1 wybierz właściwą odpowiedź. Zakreśl A, B, C albo D.

Zadanie 2.1. (0–1 pkt) ..... / 1

Why did the teacher take Igor's calculator?

A. It was broken.

B. He had borrowed it from a friend.

C. He was playing games on it.

D. He was using it during a test.

Zadanie 2.2. (0–1 pkt) ..... / 1

What is the main idea of the last paragraph?

A. Igor has never forgotten anything since then.

B. Igor learnt a useful lesson from his mistakes.

C. Igor thinks the school rules were unfair.

D. Igor still feels embarrassed about his first week.

PIERWSZA ŁAWKA

Zadanie 6. (0–3 pkt) ..... / 3

Wybierz właściwą formę.

1. You (mustn't / don't have to) touch the exhibits.
2. Last week I (had to / must) see the head teacher.
3. You (needn't / mustn't) print the ticket – it's on your phone.

Zadanie 7. (0–3 pkt) ..... / 3

Napisz po angielsku trzy zasady obowiązujące podczas szkolnej wycieczki: jeden obowiązek, jeden zakaz i jedną rzecz, której uczestnicy nie muszą robić. Użyj trzech różnych czasowników modalnych lub wyrażeń.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 8. (0–12 pkt) ..... / 12

Zostałeś(-aś) przewodniczącym(-ą) szkolnego klubu. Napisz e-mail do koleżanki z Anglii, w którym:

- opiszesz, czym zajmuje się ten klub
- przedstawisz najważniejsze zasady obowiązujące członków klubu
- napiszesz, co czułeś(-aś), gdy wybrano Cię na przewodniczącego(-ą)
- zapytasz koleżankę, czy możesz przesłać jej pytania od członków klubu do jej klasy

Oceniane będzie: Kryteria jak na maturze PP (informator CKE 2024/2025): treść 0–5, spójność i logika 0–2, zakres środków językowych 0–3, poprawność środków językowych 0–2 – razem 12 pkt. Długość: 100–150 wyrazów.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Edukacja – kartkówki, sprawdzian i karty pracy z powtórką, język angielski, klasa 1 LO i technikum (zakres podstawowy)

Podgląd pokazał 10 z 30 stron. Pełna wersja: 30 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Edukacja – najważniejsze wiadomości – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 2: Edukacja – ćwiczenia – 6 zadań, 24 pkt
- Karta 3: Edukacja – zadania typu maturalnego – 6 zadań, 29 pkt
- Karta 4: Kartkówka 1: Szkoła i uczenie się – grupa A – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 5: Kartkówka 1: Szkoła i uczenie się – grupa B – 3 zadania, 11 pkt
- Karta 6: Kartkówka 2: Obowiązek, zakaz, pozwolenie – grupa A – 3 zadania, 10 pkt
- Karta 7: Kartkówka 2: Obowiązek, zakaz, pozwolenie – grupa B – 3 zadania, 10 pkt
- Karta 8: Sprawdzian: Edukacja – grupa A – 8 zadań, 33 pkt
- Karta 9: Sprawdzian: Edukacja – grupa B – 8 zadań, 33 pkt
- Karta 10: Transkrypcje nagrań Karta 1 zbiera słownictwo i gramatykę działu z wzorcowymi odpowiedziami, karta 2 to ćwiczenia, karta 3 – zadania w formule matury 2027.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/angielski-liceum-klasa-1-dzial-03-edukacja